

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์โครงการ RMU-๘DL เรื่อง ข้อมูลและการจัดเก็บข้อมูล ผู้ศึกษาได้ทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดัชนีประสิทธิผล ความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากจัดการเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นแบบชิปป่า มีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนในโครงการศูนย์ทางไกล เพื่อพัฒนาการศึกษาและพัฒนาชนบทฯ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือฯ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 272 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านลาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 รวม 1 ห้องเรียน จำนวน 25 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งเป็นนักเรียนที่ผู้ศึกษาปฏิบัติหน้าที่การสอน

ตารางที่ 2 รายชื่อโรงเรียนต้นแบบโครงการศูนย์ทางไกลฯ ที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา

ที่	โรงเรียน	จำนวนห้องเรียน ชั้น ป.5	จำนวน นร.ชั้น ป.5
1.	บ้านเม่นใหญ่	1	23
2.	บ้านคอนหวานหัวหนอง	1	41
3.	ชุมชนบ้านลาดพัฒนา	1	23
4.	บ้านโคท่างาม	1	23
5.	ชุมชนบ้านลาดกันทรวิชัย	1	25
6.	บ้านคอนกลอยหนองยาง	1	32
7.	บ้านหนองบอนหัวหนองเหล่าขาว	1	24
8.	บ้านแก้งจิงแคง	1	23
9.	บ้านแห่บริหารวิทย์	1	26
10.	บ้านแพงหนองเหนือ	1	32
	รวม	10	272

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้มี 4 ชนิด ดังนี้

1. สื่ออิเล็กทรอนิกส์
2. แบบประเมินคุณภาพสื่ออิเล็กทรอนิกส์
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. แบบสอบถามความพึงพอใจ
5. กิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาและสร้างเครื่องมือต่าง ๆ ตลอดจนนำไปทดลอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ข้อมูลและการจัดเก็บข้อมูล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างตามรูปแบบ ADDIE Model ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ขั้นการวิเคราะห์ ผู้ศึกษาได้ศึกษารายละเอียดดังนี้

1.1.1 ศึกษารายละเอียดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนดอนหว่านหัวหนอง หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

1.1.2 วิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ช่วงชั้นที่ 2

1.1.3 วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กำหนดจุดประสงค์ของการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ พื้นฐาน เรื่อง ข้อมูลและการจัดเก็บข้อมูล กำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ เนื้อหาย่อยโดยละเอียด กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม จำแนกกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล โดยอิงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551

1.1.4 ศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้และหลักการออกแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามรูปแบบ ADDIE Model โดยเริ่มศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งจากหนังสือ บทความ เอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ขั้นการออกแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผู้ศึกษาได้ออกแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดย

1.2.1 ออกแบบโครงร่างสื่อในงานนำเสนอ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งประกอบไปด้วย หน้าปก สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สารบัญ แบบทดสอบก่อนเรียน เนื้อหาและกิจกรรม แบบทดสอบหลังเรียน อ้างอิง ผู้จัดทำและปกหลัง

1.2.2 ออกแบบโครงร่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย ปุ่มเครื่องมือ สำหรับเชื่อมโยง ปุ่มควบคุมเสียง กิจกรรมเสริม

1.2.3 ออกแบบโครงร่างสื่อภาพเคลื่อนไหว ประกอบด้วย การนำเสนอเนื้อหา ข้อสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของแต่ละเรื่อง

1.3 ขั้นการพัฒนา

1.3.1 นำโครงร่างสื่อนำเสนอด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ไปปรึกษาและขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านหลักสูตร ด้านการวัดผลประเมินผล แก้ไขตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

1.3.2 นำสื่อนำเสนอที่ตรวจสอบถูกต้องแล้ว ไปพัฒนาเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามทีออกแบบไว้ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

1.3.3 นำสื่อนำเสนอที่ตรวจสอบถูกต้องแล้ว ไปพัฒนาเป็นสื่อภาพเคลื่อนไหวตามทีออกแบบไว้ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

1.3.4 นำสื่อที่พัฒนาแล้วไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านคอมพิวเตอร์ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านการวัดผลประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมหลังจากนั้นปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุง

1.4 ขั้นการทดลองใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นขั้นที่นำสื่อสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีองค์ประกอบครบสมบูรณ์ทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ดำเนินการดังนี้

1.4.1 จัดเตรียมห้องเรียน เครื่องคอมพิวเตอร์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

1.4.2 การประเมินผล หนึ่งต่อหนึ่ง (One to One Testing) นำไปทดลองใช้รายบุคคลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอนหวานหัวหนอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553 จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นกลุ่มนักเรียนที่เคยเรียนเนื้อหาแล้วและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างหรือกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 3 คน เป็น โดยแบ่งเป็นเด็กเก่ง 1 คน (เกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.00 – 4.00), เด็กปานกลาง 1 คน (เกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.00 – 2.99) และเด็กอ่อน 1 คน (เกรดเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.99) ทำการทดลองทีละคน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และข้อบกพร่องของสื่อด้านเนื้อหา ความสมบูรณ์ของสื่อ ขนาดตัวอักษร สีพื้นหลัง และด้านอื่น ๆ ด้วยการสังเกตและสัมภาษณ์

ผลการทดลองรายบุคคล พบว่า ควรปรับปรุงเนื้อหาให้น้อยลง เพื่อให้เหมาะสมกับเวลา และปรับแก้คำที่พิมพ์ ปรับปรุงเรื่องรูปภาพ โดยปรับเปลี่ยนและเพิ่มรูปภาพ พร้อมคำอธิบายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ปรับปรุงเรื่องเนื้อหา สีตัวอักษร ให้ชัดเจน เวลาที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

1.4.3 การประเมินกลุ่มย่อย (Small – group Testing) นำไปทดลองใช้กับกลุ่มเล็ก นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอนหวานหัวหนอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 วันที่ 16 เดือนธันวาคม 2553 จำนวน 9 คน ที่เคยเรียนเนื้อหาแล้ว ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง หรือ กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาอ่อน 3 คน ระดับปานกลาง 3 คน และระดับเก่ง 3 คน โดยให้ผู้เรียนศึกษาจริงพร้อมกันทั้ง 9 คน ผู้ศึกษาได้สังเกตพฤติกรรม

การเรียน ความต่อเนื่องของการเรียน ความเข้าใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในบทเรียนของนักเรียน จากนั้นได้นำปัญหาในการเรียนมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

ผลการทดลองแบบกลุ่มเล็ก พบว่า เด็กกลุ่มอ่อน ปฏิบัติกิจกรรม ตามสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ แต่ครูต้องคอยช่วยดูแลอย่างใกล้ชิด ให้คำแนะนำ เรื่องความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์การไฟฟ้า และอุปกรณ์เกี่ยวกับเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยให้คำแนะนำ เรื่องวิธีการใช้อย่างถูกวิธี และพบว่า นักเรียนที่มีระดับเก่งมีความต้องการกิจกรรมเสริมเพิ่มเติม จึงจัดทำกิจกรรมเสริมในสื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพิ่ม ปรับปรุงข้อบกพร่อง ก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

1.4.4 การทดลองภาคสนาม (Field Tryout) นำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองกับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอนหวานหัวหนอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 29 คน

1.5 ขั้นตอนการประเมินผล ผู้ศึกษาทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ประเมินคุณภาพสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำเพื่อทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1.5.1 นายรัฐกร ลงคำ ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

1.5.2 นางสาวลาวัลย์ ดุลยชาติ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหา

1.5.3 อาจารย์วีระพน ภาณุรักษ์ อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี

1.5.4 นายไชยา อะการะวัง ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและการประเมินผล

1.5.5 นางชฎารัตน์ สุขศีล ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแผนการสอน ประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมกับแบบทดสอบ

ผลการประเมินคุณภาพสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ โดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 4.0 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 (ภาคผนวก ข)

2. แบบประเมินคุณภาพสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างแบบประเมินสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามลำดับขั้นดังนี้

2.1 ขั้นการวิเคราะห์ โดยศึกษาเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวกับการสร้างแบบประเมิน จากหนังสือการพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษาของ พิสุทธา อารีราษฎร์ (2551 : 143-154) และจากหนังสือหลักการวิจัยทางการศึกษาของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 66 – 74)

2.2 ขั้นตอนออกแบบ ผู้ศึกษาได้กำหนดประเด็นที่จะประเมินโดยได้นำแบบประเมินของ รุ่งทิวา ปุณะตุง (2552 : 51-52) มาปรับใช้โดยจัดประเด็นการประเมินคุณภาพ ของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไว้ 10 ด้าน

2.2.1 ด้านความถูกต้องของเนื้อหา/สาระ

2.2.2 ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา/สาระกับระดับผู้เรียน

2.2.3 ด้านความเหมาะสมของจำนวนแบบทดสอบกับระดับผู้เรียน

2.2.4 ด้านความเหมาะสมของจำนวนรูปภาพที่ใช้

2.2.5 ด้านความเหมาะสมของรูปแบบการจัดวางเนื้อหา/สาระ

2.2.6 ด้านความเหมาะสมของขนาดและรูปแบบตัวอักษรที่ใช้

2.2.7 ด้านความเหมาะสมของเสียงที่ใช้

2.2.8 ด้านความสอดคล้องของรูปภาพกับเนื้อหา/สาระ

2.2.9 ด้านความสอดคล้องของจุดประสงค์การเรียนรู้กับแบบทดสอบ

2.2.10 ด้านความสอดคล้องของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้

2.3 ขั้นพัฒนา โดยพัฒนาแบบประเมินสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท คือ

เหมาะสมมากที่สุด ระดับคะแนน 5

เหมาะสมมาก ระดับคะแนน 4

เหมาะสมปานกลาง ระดับคะแนน 3

เหมาะสมน้อย ระดับคะแนน 2

เหมาะสมน้อยที่สุด ระดับคะแนน 1

โดยมีเกณฑ์ดังนี้ (พิสุทธา อารีราษฎร์. 2551 : 174)

เหมาะสมมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 4.50-5.00 คะแนน

เหมาะสมมาก มีค่าเท่ากับ 3.50-4.49 คะแนน

เหมาะสมปานกลาง มีค่าเท่ากับ 2.50-3.49 คะแนน

เหมาะสมน้อย มีค่าเท่ากับ 1.50-2.49 คะแนน

เหมาะสมน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1.00-1.49 คะแนน

หลังจากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของภาษาที่ใช้
ในข้อคำถามที่จะประเมิน

2.4 ขันนำไปใช้ โดยนำแบบประเมินคุณภาพที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5
คน ดังมีรายนามตามหัวข้อ 1.5 ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นการ
ประเมิน โดยมีเกณฑ์การให้ประเมิน ดังนี้

ให้ +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับประเด็นการประเมิน

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับประเด็นการประเมิน

ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับประเด็นการประเมิน

แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำผลรวมของคะแนนในข้อคำถามแต่ละข้อ
ของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด มาหาค่าเฉลี่ยเพื่อดูดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (พิสุทธา
อารีราษฎร์. 2551 : 119-120)

2.5 ชั้นประเมิน (Evaluation) ขั้นสรุป ปรับปรุงตามคำแนะนำอาจารย์ที่
ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งข้อคำถามแต่ละข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 ถึง
0.80 (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ข หน้า 135-136) แล้วจัดทำแบบประเมินคุณภาพสื่อ
อิเล็กทรอนิกส์ เป็นฉบับสมบูรณ์

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

3.1 ขั้นการวิเคราะห์ โดยดำเนินการดังนี้

3.1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบที่ดีจากหนังสือ เทคนิคการออกข้อสอบ
และวิธีหาความเที่ยงตรง อำนาจจำแนกความเชื่อมั่นของแบบทดสอบของพิสุทธา อารีราษฎร์
(2551 : 123-127) และจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 59-63)

3.1.2 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์
เชิงพฤติกรรม ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่กำหนด

3.2 ขั้นการออกแบบ ผู้ศึกษาได้นำเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ข้อมูลและการจัดเก็บ
ข้อมูล มาแบ่งเป็นเนื้อหาย่อยได้ดังนี้

3.2.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

3.2.2 การเก็บข้อมูล

3.2.3 การจัดเก็บและการรักษาข้อมูล

3.3 ขั้นการพัฒนา โดยพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ใช้จริง 30 ข้อ

3.4 ขั้นการประเมินแบบทดสอบ โดยดำเนินการดังนี้

3.4.1 นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ ชูคเดิมตามข้อ 1.5 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้ +1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่สอดคล้องกันระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.4.2 วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาผลรวมของคะแนนในข้อสอบแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อดูดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้สูตร IOC (พิสุทธา อารีราษฎร์, 2551 : 121) หลังจากพิจารณาค่าเฉลี่ยของข้อสอบแต่ละข้อและตัดสินใจเลือกข้อสอบที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 0.60 ที่ครบตามวัตถุประสงค์(ภาคผนวก หน้า 151)

3.4.3 นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 29 คน ที่โรงเรียนบ้านดอนหวานหัวหนองเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2553

3.5 ขั้นการสรุปผล นำข้อสอบมาตรวจให้คะแนน โดยให้ข้อที่ตอบถูกเป็น 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดเป็น 0 คะแนน และคัดเลือกข้อสอบที่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดเหลือข้อสอบจำนวน 30 ข้อ นำผลมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความยากง่าย (P) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.56-0.88 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.25-0.63 (ภาคผนวก ง หน้า 153-154)

3.5.1 กำหนดหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) ได้ค่า 0.83 (ในภาคผนวก ง หน้า 157-158)

3.5.2 นำแบบทดสอบที่ผ่านขั้นตอนทั้งหมดไปใช้ทดลองจริง

4. แบบประเมินความพึงพอใจ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

4.1 ขั้นการวิเคราะห์ ได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับและวิธีการสร้างแบบประเมินจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 100-103) และศึกษาการประเมินความพึงพอใจจากหนังสือการพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษาของพิสุทธา อารีราษฎร์ (2551 : 174)

4.2 ขั้นการออกแบบ ร่างข้อคำถาม ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 20 ข้อ ใช้จริง 10 ข้อนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4.2.1 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตามข้อ 1.5 เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบประเมินแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ในข้อ 1.5

4.3 ขั้นการพัฒนา นำแบบความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 ข้อ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเรียบร้อยนำไปจัดพิมพ์ โดยพัฒนาแบบประเมินความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท ดังนี้

มีความพึงพอใจมากที่สุด	ระดับคะแนน 5
มีความพึงพอใจมาก	ระดับคะแนน 4
มีความพึงพอใจปานกลาง	ระดับคะแนน 3
มีความพึงพอใจน้อย	ระดับคะแนน 2
มีความพึงพอใจน้อยที่สุด	ระดับคะแนน 1

4.4 ขั้นการทดลองใช้ นำแบบวัดความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคอนหวานหัวหนอง จำนวน 29 คน ที่ทดลองใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) เท่ากับ 0.78 (ภาคผนวก ข หน้า 139-140)

4.5 ขั้นการสรุปผล ผู้ศึกษาได้จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจเป็นฉบับสมบูรณ์ ซึ่งเป็นแบบประเมินความพึงพอใจที่ได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญแล้ว เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

5. กิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

5.1 ขั้นการวิเคราะห์ ได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา หนังสือการจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: โมเดลชิปปา ของ ทิศนา แคมมณี. (2543 : 1-22) และศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี

5.2 ขั้นการออกแบบ ร่างรูปแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา
นำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสมของการจัดกิจกรรม แล้วนำมา
ปรับปรุงแก้ไข

5.2.1 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะ
ของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมแล้ว
นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5.3 ขั้นการพัฒนา นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาที่ปรับปรุงแก้ไข
ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและ
เหมาะสม

ตารางที่ 3 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบซิปปา

ขั้นการสอน	วิธีการสอน	สื่อ/เครื่องมือ
1. ทบทวนความรู้เดิม	สนทนา/ซักถาม/สัมภาษณ์	สื่อนำเสนอ
2. แสวงหาความรู้ใหม่	นักเรียนเลือกเรียนจากสื่อที่ ครูจัดให้	สื่อนำเสนอ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สื่อแอนิเมชัน
3. ทำความเข้าใจความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับ ความรู้เดิม	เรียนรู้ด้วยสื่อ	สื่อนำเสนอ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
4. แลกเปลี่ยนความรู้ความ เข้าใจกับกลุ่ม	อภิปราย	สื่อแอนิเมชัน, ใบงาน ใบงาน
5. สรุปและจัดระเบียบ ความรู้	สรุป/บันทึกข้อมูล	ใบงาน
6. แสดงผลงาน	นำเสนอผลงาน	ใบงาน
7. ประยุกต์ใช้ความรู้	ทดสอบหลังเรียน	หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สื่อแอนิเมชัน

5.4 ขั้นการทดลองใช้ นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคอนหวานหัวหนอง จำนวน 29 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

5.5 ขั้นการสรุปผล ผู้ศึกษาได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาเป็นฉบับสมบูรณ์ซึ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญแล้ว เพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

วิธีดำเนินการศึกษา

1. ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา

ในการดำเนินการศึกษา ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังแสดงในแผนภูมิที่ 1 โดยประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นการวิเคราะห์ เป็นขั้นตอนศึกษาสภาพปัญหาการจัด การเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อจำแนก กิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการแก้ปัญหา จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การวัดและประเมินผล วิเคราะห์สาระการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการแก้ปัญหาโดยละเอียด กำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ และเนื้อหาย่อยโดยละเอียด ศึกษาหลักการ วิธีการ ทฤษฎี และ เทคนิควิธีสร้างสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จากเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเขียน แผนการจัดการเรียนรู้

1.2 ขั้นการออกแบบ เป็นขั้นตอนการออกแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ในบทเรียน แบบทดสอบ แบบฝึกทักษะ/กิจกรรม

1.3 ขั้นการพัฒนา เป็นขั้นการสร้างสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และตรวจสอบคุณภาพ ของเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ

1.4 ขั้นการทดลองใช้ เป็นขั้นการนำเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่ม ตัวอย่างตามแบบแผนการทดลองโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นประกอบการสอนโดยใช้ รูปแบบซิปปา และเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการทดลอง

1.5 ขั้นการประเมินผล เป็นขั้นการนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์หาค่า ทางสถิติ และสรุปผลการทดลองเขียนรายงานผลการวิจัย

2. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาที่มีรูปแบบการวิจัยเป็นแบบกึ่งทดลอง โดยใช้แบบแผนการทดลอง One-Group Pre-test Post-test Design (พิศุทธา อารีราษฎร์. 2551 : 158) รายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4 แบบแผนการทดลอง

E	T ₁	X	T ₂
---	----------------	---	----------------

โดยที่

- E หมายถึง กลุ่มทดลอง
- T₁ หมายถึง ทดสอบก่อนการทดลอง
- T₂ หมายถึง ทดสอบหลังการทดลอง
- X หมายถึง จัดการเรียนรู้โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบชิปป่า

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนชุมชนบ้านลาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 จำนวน 25 คน เพื่อนำผลจากการทดลองมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และความพึงพอใจของผู้เรียน หลังจากการเรียนจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบชิปป่าโมเดล (CIPPA MODEL) เรื่อง ข้อมูลและการจัดเก็บข้อมูล โดยมีลำดับขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นและได้วิเคราะห์หาคุณภาพแล้วไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง
2. ทำการทดลองโดยเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบชิปป่า (CIPPA MODEL)
3. หลังจากนั้นให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทำแบบทดสอบหลังเรียนซึ่งเป็นชุดเดียวกับก่อนเรียน
4. เก็บข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบชิปป่าโมเดล (CIPPA MODEL) ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ

5. รวบรวมข้อมูลทั้งหมดแล้วนำมาวิเคราะห์ผล โดยวิธีทางสถิติ

6. สรุปผลการทดลอง

4. ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการทดลองการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผู้ศึกษามีกำหนดระยะเวลาในการทดลองและเก็บข้อมูล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วัน/เดือน/ปี	หน่วยการเรียนรู้ที่	เรื่อง	จำนวนชั่วโมง
6 ม.ค. 2554		ทดสอบก่อนเรียน	1
7 ม.ค. 2554	1	ความหมายของข้อมูล, ประเภทของข้อมูล	1
14 ม.ค. 2554	2	แหล่งของข้อมูล	1
21 ม.ค. 2554	3	ประโยชน์ของข้อมูล	1
28 ม.ค. 2554	4	ความหมายของแหล่งข้อมูล	1
4 ก.พ. 2554	5	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	1
11 ก.พ. 2554	6	การประมวลผลข้อมูลให้เป็นสาระ สนเทศ	1
18 ก.พ. 2554	7	วิวัฒนาการของระบบการจัดเก็บข้อมูล ความหมายของการจัดเก็บข้อมูล ความสำคัญของการจัดเก็บข้อมูล	1
25 ก.พ. 2554	8	การดูแลรักษาข้อมูล	1
4 มี.ค. 2554	9	การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล	1
6 มี.ค. 2554		ทดสอบหลังเรียน	1
	รวม		11

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามกำหนดระยะเวลาแล้ว ผู้ศึกษานำข้อมูลที่จัดเก็บและรวบรวมได้มาวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพสื่ออิเล็กทรอนิกส์

นำแบบประเมินคุณภาพสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม มาวิเคราะห์ระดับ ความเหมาะสม โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยในการวิเคราะห์จะใช้ค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การประเมินดังนี้ (พิสุทธา อารีราษฎร์, 2551 : 143-151)

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 – 5.00 หมายความว่า เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 – 4.49 หมายความว่า เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 – 3.49 หมายความว่า เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 – 2.49 หมายความว่า เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 – 1.49 หมายความว่า เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์เฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในงานวิจัยนี้ ใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

2. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น ประกอบการเรียนรู้แบบฉิปปลา

นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในแต่ละเรื่อง จำนวน 8 เรื่อง มาคำนวณเพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้ตั้งเกณฑ์ของประสิทธิภาพในงานวิจัยนี้เท่ากับ 80/80 โดยที่ค่า E_1/E_2 ที่คำนวณได้จะนำไปเทียบกับเกณฑ์ (ถลองชัย สุรวัฒนสมบูรณ์, 2528 : 215) ซึ่งใช้เกณฑ์ ดังนี้

สูงกว่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของชุดบทเรียน สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้มีค่าเกิน 2.5% ขึ้นไปเท่ากับเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของชุดบทเรียน เท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ไม่เกิน 2.5%

ต่ำกว่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของชุดบทเรียน ต่ำกว่าเกณฑ์ แต่ไม่ต่ำกว่า 2.5% ถือว่ายังมีประสิทธิภาพที่ยอมรับได้

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นประกอบการเรียนรู้แบบชิปปา

นำคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาคำนวณด้วยสถิติ t-test (Dependent Sample) โดยได้ตั้งระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ .05 เมื่อคำนวณค่าสถิติ t-test ได้แล้ว ผู้ศึกษาได้นำค่า sig ที่คำนวณได้มาเปรียบเทียบกับค่าระดับนัยสำคัญ หรือค่า α เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยได้ตั้งสมมติฐานไว้ ดังนี้

H_0 : คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนไม่สูงกว่าก่อนเรียน

H_1 : คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ประกอบการเรียนรู้แบบชิปปา

นำคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน 25 คน ตลอดจนคะแนนเต็ม มาคำนวณหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ประกอบการสอนแบบชิปปา โดยค่าดัชนีประสิทธิผลที่คำนวณได้ (เผชิญ กิจระการ, 2551 : 50-100) ในงานวิจัยนี้จะใช้ค่าตั้งแต่ .50 หรือร้อยละ 50 ขึ้นไป

5. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน

ผู้ศึกษานำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้จากกลุ่มทดลอง มาวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยในการวิเคราะห์จะใช้ค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การประเมินดังนี้ (พิสุทธา อธิราชธูร์, 2550 : 174)

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	4.50 – 5.00	หมายความว่า	พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	3.50 – 4.49	หมายความว่า	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	2.50 – 3.49	หมายความว่า	พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	1.50 – 2.49	หมายความว่า	พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	1.00 – 1.49	หมายความว่า	พึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล โดยเลือกใช้สถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำนวณจากสูตรดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้คำนวณหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ คำนวณจากสูตรดังนี้
(สมนึก กัทธิษณี. 2549 : 21)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากง่ายของข้อทดสอบ

R แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบถูก

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

ค่าความยากง่าย ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ค่าระหว่าง 0.20 – 0.80

2.2 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด. 2551 : 76 - 77)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
	U	แทน	จำนวนรอบรู้ (หรือสอบผ่านเกณฑ์) ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนไม่รอบรู้ (หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์) ตอบถูก
	N_1	แทน	จำนวนคนรอบรู้ (หรือสอบผ่านเกณฑ์)
	N_2	แทน	จำนวนคนไม่รอบรู้ (หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์)

ค่าอำนาจจำแนก ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยวิธีคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson : KR) ใช้สูตร KR-20 โดยมีสูตรดังนี้ (พิสุทธา อารีราษฎร์ □. 2551 : 137)

$$r_t = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

$$S_t^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N^2}$$

เมื่อ	r_t	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของผู้เรียนที่ทำข้อสอบข้อนั้นถูกกับผู้เรียนทั้งหมด
	q	แทน	สัดส่วนของผู้เรียนที่ทำข้อสอบข้อนั้นผิดกับผู้เรียนทั้งหมด
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนสอบทั้งฉบับ
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

2.4 ค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) นวัตกรรม (สุรวาท ทองบุ, 2550 : 105 – 106)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.5 หากคุณภาพของแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยการหาค่าความเที่ยง ตามวิธีการหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2551 : 88)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ
 s_i^2 แทน ความแปรปรวนของแบบทดสอบรายข้อ
 s^2 แทน ความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

3. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียน

3.1 หาค่าประสิทธิภาพของการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชิปป่า เรื่อง ข้อมูลและการจัดเก็บข้อมูล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใช้สูตร E_1/E_2 (บุญชม ศรีสะอาด. 2551 : 98-99)

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทุกส่วนที่ผู้เรียนทุกคนทำได้
 A แทน คะแนนเต็มของทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เรียน

$$E_2 = \frac{\sum Y}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	ΣY	แทน	ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้เรียนทุกคนทำได้
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน

4. การหาค่าดัชนีประสิทธิผล

สถิติที่ใช้หาค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index) ใช้สูตรดัชนีประสิทธิผลของ กูดแมนเฟลทเชอร์ และชไนเดอร์ (Goodman Fletcher and Schneider) ดังนี้ (เผชญิกิจระการ, 2545 : 31-32)

$$E.I. = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

เมื่อ E.I. หมายถึง ค่าดัชนีประสิทธิผล

5 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ข้อมูลและการจัดเก็บข้อมูล ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบค่า t (t-test Dependent Sample) (สุรวาท ทองบุ, 2550 : 129)

โดยใช้สูตร t-test (Dependent Sample)

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N \Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{(N - 1)}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต
	D	แทน	ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	Σ	แทน	ค่าผลรวม